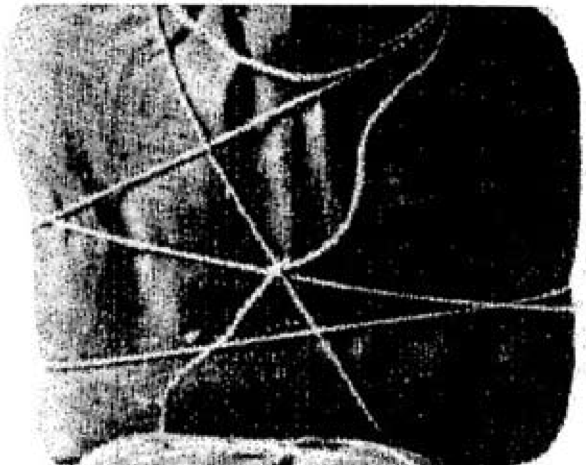
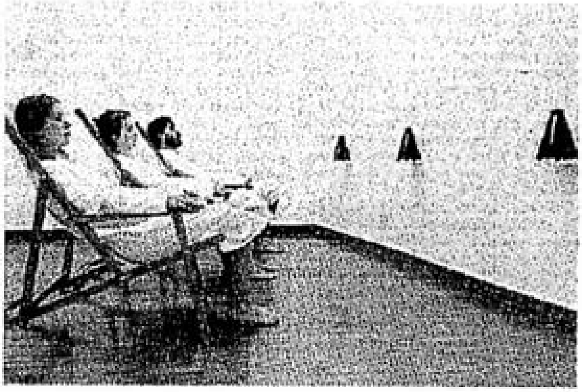

Θερσίτης

χώρος ραδιουργίας και ανατροπής

βασικές γραμμές της εισήγησης 22/6/01: *το συναινετικό σχέδιο και το πρόταγμα της εξέγερσης*

μία συλλογή από λόγχες και κρεμάλες
δεν μπορεί να σταματήσει την έκφραση
γνώμης περισσότερο από ό,τι μια συλλογή
από λουδοβίκια δεν μπορεί να σταματήσει
την αρθρίτιδα

Σταντάλ

τρέχοντα ***ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΚΥΡΙΑΡΧΙΚΗΣ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ: ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ, ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ***

1.
Το ελληνικό κράτος και κεφάλαιο μέσα στη συγκεκριμένη ιστορική περίοδο εκμεταλλεύονται τις ευκαιρίες για να ισχυροποιήσουν τις δομές τους και να προσαρμοστούν στις νέες παγκοσμιοποιημένες συνθήκες. Ο αναβαθμισμένος ρόλος στα Βαλκάνια, η συμμετοχή στην Ε.Ε., η ανάληψη της Ολυμπιάδας καθιστούν επιτακτική την επιβολή των νέων κυριαρχικών σχεδιασμών και την περαιτέρω λεηλασία των υπηκόων. Το κράτος λοιπόν χρησιμοποιώντας μια χυδαία σοσιαλιστική φρασεολογία (κοινωνικό κράτος, κοινωνία των πολιτών, κοινωνική δικαιοσύνη, κοινωνική αλληλεγγύη) επιτίθεται σε όλα τα επίπεδα του κοινωνικοταξικού πολέμου. Για το λόγο αυτό επαίρεται για την αναγκαιότητα εκσυγχρονισμού των θεσμών, ορθολογικής και τεχνοκρατικής διαχείρισης της εξουσίας, οικονομικής ανάπτυξης και πολιτιστικής αναβάθμισης. Αρωγός σε όλη αυτή τη στρατηγική της επίθεσης εκτός από τους αιώνιους συμμάχους: τα ελληνικά αφεντικά, είναι οι διεθνείς οργανισμοί και φορείς της Ε.Ε. που δεν παύουν να εκθειάζουν τα επιτεύγματα των διαχειριστών της εξουσίας αλλά ταυτόχρονα να πιέζουν για την άμεση υλοποίηση των εξουσιαστικών επιταγών. Πίσω όμως από τους δείκτες της ελληνικής οικονομίας, τα ψεύδη για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και την πρόοδο κρύβεται η διαδικασία επιβολής μιας ολοένα και στυγνότερης εκμετάλλευσης και καταπίεσης σε όλο το φάσμα της καθημερινής ζωής των υπηκόων. Χρησιμοποιώντας τα τρία νομοσχέδια (εργασιακό, ασφαλιστικό, αντιτρομοκρατικό) που κατατέθηκαν -και δυο απ' αυτά ψηφίστηκαν- το τελευταίο εξάμηνο, θα προσπαθήσουμε να καταδείξουμε τι ακριβώς κρύβεται πίσω από τα νευραλγικά άρθρα των νέων νομοσχεδίων, ποιες θα είναι οι άμεσες και βαριές συνέπειες αυτών των επιλογών του κράτους πάνω στη συντριπτική πλειοψηφία των εκμεταλλευόμενων.

2.
Η ψήφιση του νομοσχεδίου για τα εργασιακά ικανοποιεί τις απαιτήσεις των εργοδοτών ώστε να διαμορφωθεί ένα νέο θεσμικό πλαίσιο που θα τους δίνει τη δυνατότητα για την περαιτέρω εκμετάλλευση των εργαζομένων. Με πρόσχημα την καταπολέμηση της ανεργίας νομιμοποιείται η πλήρης απελευθέρωση της αγοράς εργασίας και αποδυναμώνεται η ισχύς της συλλογικής διαπραγμάτευσης. Τα αφεντικά έχουν πλέον και νόμιμα τη δυνατότητα να διαχειρίζονται το χρόνο εργασίας κατά τις ανάγκες των σχεδιασμών τους χωρίς αυτό να συνεπάγεται επιπλέον κόστος. Ουσιαστικά ο εργοδότης πλέον μπορεί να διαχειρίζεται εν λευκώ και νόμιμα 138 ώρες εργασίας το χρόνο όπως τον βολεύει: με καθημερινή εργασία 11ωρών χωρίς υπερωριακές αμοιβές και αποδίδοντας αυτές τις ώρες όταν δεν θα έχει ανάγκη με περικοπή απασχόλησης. Εισάγεται πλέον η επιμήκυνση των ωραρίων σε

περιόδους αιχμής (για τις περισσότερες επιχειρήσεις η ανάγκη αυτή είναι εποχιακή) χωρίς να αυξάνεται το κόστος γι' αυτές. Καλούνται πλέον οι εργαζόμενοι να προσφέρουν αμισθί ουσιαστικά την εργασία τους. Συνυπολογίζοντας τώρα και την αύξηση του ορίου απολύσεων από 2 σε 4% μια επιχείρηση θα προσλαμβάνει άτομα σε περιόδους έντασης των εργασιών, θα καλύπτει τις ανάγκες της σε επιπλέον εργατικά χέρια ανέξοδα και μετά το πέρας της έντασης θα τους απολύει. Η αύξηση αυτή δίνει τη δυνατότητα επιπλέον για απόλυση όλου του προσωπικού και αντικατάστασή του με όσους δέχονται να εργαστούν με συμβάσεις έργου ορισμένου χρόνου, μερικής απασχόλησης, αποδοχών κατώτερων των συλλογικών συμβάσεων. Δίνει επίσης τη δυνατότητα στα αφεντικά να εκμεταλλευτούν τα αναδιαμορφωμένα προγράμματα του ΟΑΕΔ (τοπικά σύμφωνα απασχόλησης, stage) προσλαμβάνοντας άνεργους με υποτυπώδεις αμοιβές (που και αυτές επιχορηγούνται εξ ολοκλήρου από τον ΟΑΕΔ), ανασφάλιστους και προσωρινά απασχολήσιμους. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια της ανεξέλεγκτης ασυδοσίας των αφεντικών και της νομιμοποιημένης πλέον εκμετάλλευσης της μαύρης εργασίας εντείνεται το αίσθημα της ανασφάλειας και ομηρίας των εργαζομένων. Ελλείψει μάλιστα κοινωνικοταξικών συγκρούσεων, ο κάθε εργαζόμενος οδηγείται σε εξατομικευμένες λύσεις (δεύτερη δουλειά, υποχωρήσεις απέναντι στα αφεντικά, έλλειψη διεκδικήσεων) γεγονός που συνεπάγεται τη μειωμένη συλλογική αντίσταση και την περαιτέρω υποταγή στις κυριαρχικές προσταγές.

3.
Το τελευταίο δώρο του κράτους προς τα αφεντικά σ' αυτό το νομοσχέδιο συνίσταται στη μείωση των εργοδοτικών εισφορών προς τα ταμεία ασφάλισης. Ένα δώρο που ουσιαστικά καταδείκνυε τις προθέσεις της κυβέρνησης σε σχέση με την αναμόρφωση του κοινωνικού και ασφαλιστικού συστήματος. Προθέσεις που επιβεβαιώθηκαν και στην πράξη με την κατάθεση του αντίστοιχου νομοσχεδίου. Μέσα σ' αυτό το κράτος αποποιείται τις ευθύνες του για τον τρόπο δημιουργίας ελλειμμάτων στα ταμεία. Διαγράφει τις οφειλές τις δικές του και των εργοδοτών προς αυτά και ξεχνά τη χρηματοδότηση των βιομηχανικών και εμποριών επιχειρήσεων τη δεκαετία του '60 και του '70, και έμμεσα (χρηματιστήριο) τα τελευταία χρόνια. Συνέχισε τη λεηλασία κεκτημένων με την κατάργηση καταβολής του έμμεσου μισθού από την πλευρά των εργοδοτών. Τα αφεντικά αγοράζουν φθηνότερα πλέον την εργασία αφού μετακύλυσαν το κόστος για την κοινωνική ασφάλιση και αναπαραγωγή της εργατικής τάξης στην ίδια. Οι προλετάριοι για άλλη μια φορά θα επωμιστούν το κόστος όλων αυτών των αναμορφωτικών προτάσεων υπό τη σκιά ενός μαφιόζικου εκβιασμού που καλύπτεται πίσω από τα γελοία επιχειρήματα της υπογεννητικότητας και της ανόδου του ορίου ζωής. Οι προλετάριοι "φταίνε" γιατί δεν εκπληρώνουν τους στόχους: να αναπαράγονται και να ζουν όσο δουλεύουν. Παράλληλα οι προλετάριοι θα ενισχύσουν το

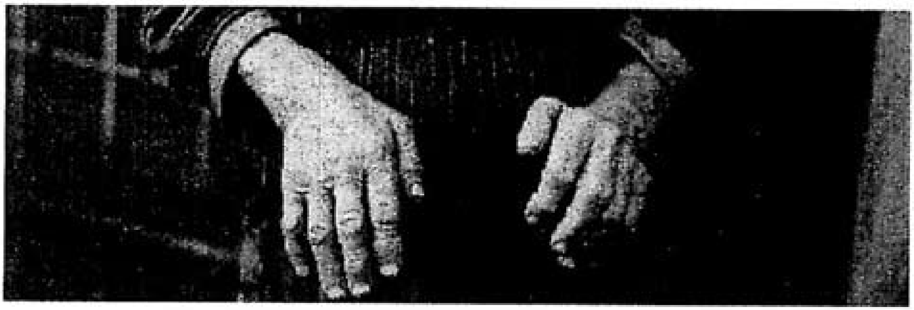
κεφάλαιο που είναι επενδυμένο στις ασφαλιστικές εταιρίες και τα ιδιωτικά ιατρικά κέντρα μέσω ατομικών ή ομαδικών ασφαλίσεων. Ο κύκλος αυτός της σχεδιασμένης επίθεσης με στόχο την επιβολή ενός νέου μοντέλου στυγνότερης εργασιακής εκμετάλλευσης θα ολοκληρωθεί με την ψήφιση των νομοσχεδίων για τους μετανάστες, την εκπαίδευση και την υγεία. Τομείς που σχετίζονται άμεσα με την εργασιακή διαδικασία και θα έπρεπε να αναδιοργανωθούν στις νέες απαιτήσεις της κυριαρχίας.

5.

Επειδή τίποτε δεν μπορεί να ιδωθεί διαχωρισμένο: τα πιο πετυχημένα νομοσχέδια είναι αυτά που συντονίζονται και αλληλοσυμπληρώνονται. Για μια σύγχρονη και αποτελεσματική εκμετάλλευση και καταπίεση χρειάζεται μια πετυχημένη κοινωνική εγχείριση, χρειάζονται -σε μια τέλεια συνεργασία- οι κατάλληλοι άνθρωποι-διαχειριστές, τα κατάλληλα νομικά εργαλεία, η πιο εξελιγμένη πολιτική και κοινωνική επιστήμη και η πιο διεισδυτική καταστολή.
Την τελευταία επιταγή ενσαρκώνει η ψήφιση του τρομονόμου. Το κράτος σεβόμενο την ιστορική ταυτότητα του ως μηχανισμού επιβολής και ελέγχου βελτιώνει τα μέσα και τις μεθόδους του. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια είναι απαραίτητος ο συντονισμός τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο για την αναβάθμιση των κατασταλτικών μηχανισμών (Shengen, συμφωνία Παλέρμο) και την ενδυνάμωση στο εσωτερικό του κοινωνικού ελέγχου και της καταστολής. Σε ένα πρώτο στάδιο το ελληνικό κράτος αναβάθμισε ποσοτικά και ποιοτικά τους μηχανισμούς αυτούς. Τα αποτελέσματα ορατά: διαρκείς σκούπες κατά των μεταναστών, σταθερή παρουσία πεζών περιπολιών, εκτεταμένα μπλόκα... Τα σημάδια της στρατιωτικοποίησης αποτελούν πλέον αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινής εικόνας των πόλεων.
Στο δεύτερο στάδιο οι ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στον τρομονόμο εξυπηρετούν από τη μία την καλύτερη νομική διευθέτηση, την ορθολογικότερη επιστράτευση και τη διεύρυνση της χρήσης δοκιμασμένων μέσων και μεθόδων. Και από την άλλη (και σημαντικότερο) την κατοχύρωση πλέον της ανακριτικής και δικαστικής αξιοποίησης. Επιφέρουν δηλαδή την προσαρμογή

του δικαστικού θεσμού στις ήδη υπάρχουσες δυνατότητες της αστυνομίας. Το σημαντικότερο σημείο ωστόσο, στο συγκεκριμένο νόμο, συναντιέται στην αναπροσαρμογή του άρθρου περί σύστασης και συμμορίας. Η εισαγωγή του όρου εγκληματική οργάνωση, η περιγραφή του τρόπου σύστασης της, των σκοπών, των δραστηριοτήτων της και οι βαρύτατες ποινές δεν στοχεύουν απλά και μόνο στις ένοπλες οργανώσεις αλλά την εφαρμογή του δόγματος της μηδενικής ανοχής απέναντι στην παραβατικότητα και σε όλες σχεδόν τις πρακτικές κοινωνικής εναντίωσης. Η γενικευμένη κοινωνική άρνηση του ρόλου του υποταγμένου εγκληματοποιείται. Νομιμοποιείται κάθε είδος εγκληματικής αυθαιρεσίας του κράτους και των αφεντικών ενώ στις συνειδήσεις των υπηκόων εξισώνεται η έκφραση συλλογικών αντιστάσεων με το οργανωμένο έγκλημα. Οι υπήκοοι καλούνται ουσιαστικά να θυσιάσουν στο βωμό της προάσπισης της ασφάλειας μέρος των ατομικών και συλλογικών ελευθεριών τους. Να συνδράμουν ουσιαστικά στην ίδια τους την υποβάθμιση και περιχαράκωση, στη δημιουργία μιας όλο και περισσότερο ανελεύθερης κοινωνικής ζωής, όπου ο ολοκληρωτισμός και η αυταρχικότητα καλύπτονται από τον μανδύα της δημοκρατίας.

ΤΟ ΣΥΝΑΙΝΕΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

1.

Ο άνθρωπος είναι ένα ζώο πολιτικό και χωρίς το πολιτικό είναι απλώς ένα ζώο. Η διατύπωση του Αριστοτέλη έρχεται από μια εποχή που αντιλαμβάνονταν την πολιτικότητα ως πρωταρχική χαρακτηριστική κατάκτηση της ανθρώπινης συνείδησης. Η ποιοτική εξέλιξη του πολιτισμού ωστόσο, δεν είναι γραμμική. Ο σημερινός πολιτισμός έχει καταφέρει να αποκαλύψει "ζηλευτά" πολιτικά χαρακτηριστικά στα ζώα και με μια απίθανη αντιστροφή να περιορίζει την πολιτική συνείδηση του ανθρώπου σ' αυτά ακριβώς τα χαρακτηριστικά: στην κουλτούρα της ατομικής αναγκαιότητας. Η κριτική, ως βασική συνισταμένη της πολιτικότητας, είναι η κινητήρια δύναμη ανατροπών των κοινωνικών συνθηκών και ως εκ τούτου ανεπιθύμητη από την κυριαρχία που θέλει αυτές τις κοινωνικές συνθήκες μέσα σε απόλυτα ελεγχόμενα πλαίσια και κατευθύνσεις κι όχι "έρμαια" μιας γενικευμένης κοινωνικής

κριτικής. Μια πολιτική συνείδηση, επομένως, χωρίς κριτική των κοινωνικών συνθηκών και των κοινωνικών σχέσεων, ακυρώνεται καθώς έχει απολέσει κάθε αυτόνομη βίωση του κοινοτικού περιβάλλοντος και της υποκειμενικότητας της. Και αυτή ακριβώς είναι η ιδανική κατάσταση για μια κυριαρχία που είναι βασισμένη στην καθολική ετερονομία των κυριαρχούμενων. Ο άνθρωπος σήμερα δεν έχει καμία απολύτως σχέση με τις ανθρώπινες αποχρώσεις του που χαρακτήριζαν ολόκληρες εποχές του παρελθόντος. Είναι πραγμοποιημένος, ποσοτικοποιημένος, μετρήσιμος, συγκρίσιμος, με ενσωματωμένες τις υποδοχές των κυρίαρχων χαρακτηριστικών συμπεριφορών: εξατομίκευση, προγραμματικότητα, επιτυχία, καριέρα, ανταγωνισμός, τυποποίηση. Η πρόκριση της ατομικής αναγκαιότητας διαμορφώνει και μιαν αντίστοιχη κουλτούρα για τον τρόπο που γίνονται αντιληπτές οι κοινωνικές αναφορές.

2.

Ο πραγμοποιημένος άνθρωπος δεν θα μπορούσε, μέσα από την προβληματική του σχέση με το κοινωνικό, παρά να εκτονώνει το πολιτικό σαφώς διαχωρισμένα από τις άλλες του δραστηριότητες και σε προέκταση των συμφερόντων του έτσι όπως συγκροτούνται από την αντίληψη της ιδιώτευσης. Κι εδώ γίνεται εμφανής η σύγχρονη λειτουργικότητα της ψηφοφορίας. Το κράτος εγκαταλείποντας ανεπιστρεπτί τους δεσποτικούς αναχρονισμούς του παρελθόντος (πέρα από τις παρενθετικές φασιστικές και σταλινικές ολοκληρωτικές ιστορικές εκτροπές) αναπτύσσει τη ρητορεία της δημοκρατικής του παράδοσης για να αφομοιώνει και να επαναπροσδιορίζει διαρκώς μια φαινομενικότητα του συλλογικού. Διαμορφώνοντας ένα πλαίσιο λειτουργίας των πολιτικών θεσμών (βασισμένο σε ένα ψεύδος ισονομίας και σε μια ορθολογική νομιμοποίηση των κοινωνικών ανισοτήτων) περιορίζει την πραγμάτωση ακόμη και αυτής της διαχωρισμένης πολιτικής συνείδησης αποκλειστικά μέσα από την αναπαραγωγή, συμπλήρωση ή και διόρθωση αυτών των συγκεκριμένων θεσμών. Τα συμφέροντα του ιδιωτεύοντος ανθρώπου μπορούν να εξυπηρετηθούν μέσα από πελατειακές σχέσεις ενδεδυμένες με τα πιο σύγχρονα άλλοθι συμμετοχικότητας. Ένα σχέδιο για την κοινωνική συναίνεση δεν θα μπορούσε να βρει καλύτερο πεδίο ανάπτυξης πέρα από τις εντυπωσιακές δυνατότητες της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας.

3.

Είναι δεδομένο ότι κάθε φορά που επαναδιαμορφώνεται και ένα καινούργιο σχέδιο πολιτικής διαχείρισης, κάθε φορά που επαναδιαμορφώνεται κι ένα καινούργιο πλέγμα πολιτικών σχέσεων, αυτό διατυπώνεται αυστηρά μέσα στο πλαίσιο πραγμάτωσης της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας και παρέχει όλες τις θεσμικές εγγυήσεις για την διαιώνιση και αναπαραγωγή των κυρίαρχων κοινωνικών και πολιτικών θεσμών. Με αυτή τη λογική

συντάσσονται και τα προγράμματα των κομμάτων (πολιτικών διαμεσολαβητών ανάμεσα στο κράτος και την κοινωνία) εφόσον πρέπει να επιβεβαιώνεται ο απαραίτητος πλουραλισμός και η κοινωνική ηθική της "ελεύθερης επιλογής". Σημείο αναφοράς όλων αυτών των πολιτικών προγραμμάτων-σχεδίων-προτάσεων είναι η επίκληση ενός "ρεαλισμού" που δεν αφορά τίποτε άλλο πέρα από την αμετάβλητη ουσία της φιλοσοφίας των καθεστωτικών δομών. Έτσι, κάθε άλλη πολιτική πρόταση αντιθετική προς το Υπάρχον χαρακτηρίζεται ως ουτοπία και εξοστρακίζεται στα ειρωνικά χαμόγελα.

4.
Δεν θα μπορούσαν, ωστόσο, να διαμορφωθούν τέτοιου είδους πολιτικές σχέσεις εάν δεν φετιχοποιούνταν η αντιπροσώπευση. Πέρα από την περιορισμένου ειδικού ενδιαφέροντος, την καταστατική υποχρέωση κατάθεσης των προγραμμάτων των πολιτικών κομμάτων αλλά και της φθίνουσας ιστορικής τους αναφοράς, εκείνο που αποκτά κεντρική κοινωνική λειτουργικότητα είναι η επαγγελματικότητα των πολιτικών, οι δημόσιες σχέσεις τους, η εικόνα και η προβολή τους. Ο τρόπος που διεκδικούν την απουσία της κοινωνίας από τις αποφάσεις που την αφορούν, είτε είναι το επιτηδευμένο στυλάκι του νηφάλιου ειδικού είτε η "αδιαπραγμάτευτη" επιθετικότητα του λαϊκού θυμόσοφου, είτε οι γραφικές περιοδείες στα καφενεία είτε οι θλιβερές γιγαντοαφίσες, δεν καθιερώνει τίποτε άλλο πέρα από την ισχυροποίηση της ετερονομίας, των διαχωρισμών και της εξιδανίκευσης των ρόλων. Η φετιχοποίηση της αντιπροσώπευσης είναι απαραίτητη για μια ψευδο-συμμετοχικότητα που θα πραγματώνει τη συναινετική στρατηγική.

5.
Η εξουσία δεν θα μπορούσε να αφήσει καμία ανθρώπινη ανάγκη ανεκμετάλλευτη. Οι ανάγκες γίνονται θεσμοί που δρομολογούν την ικανοποίηση τους με έναν ορισμένο τρόπο. Οι άνθρωποι γνωρίζουν τον εαυτό τους και αναγνωρίζουν τις ανάγκες τους εμπεδώνοντας παράλληλα και τον ορισμένο τρόπο που θα τις ικανοποιήσουν. Η αλλοτρίωση, αυτό που θέλει είναι να υποκαταστήσει την φύση του ανθρώπου, αφού πρώτα την αγνωστικοποιήσει, την υποβιβάσει και την εξορίσει από την καθημερινή

βίωση της ζωής. Η σχέση του ανθρώπου με την πολιτική, με τον τρόπο που αντιλαμβάνεται την κοινότητα και την υποκειμενικότητα του, μπορεί να πραγματώνεται μόνο μέσα από τους κυρίαρχους πολιτικούς θεσμούς: η πολιτικότητα υποβιβάζεται στη σχέση με το κοινοβούλιο, το συνδικάτο, τους κομματικούς μηχανισμούς, την τοπική αυτοδιοίκηση...

6.
Αυτό που κυριαρχεί στην κουλτούρα του ιδιωτεύοντος ανθρώπου είναι να αντιλαμβάνεται το περιβάλλον του σαν το άθροισμα ατομικών συμφερόντων. Η ενότητα που χαρακτήριζε τις συναντήσεις των ανθρώπων του παρελθόντος περιορίστηκε στην αγνή μυθολογία των παιδικών χρόνων για να ξεριζωθεί εν τέλει, εξιδανικεύοντας τη μοναξιά του μονομάχου που μάχεται για την επιβίωσή του. Το συλλογικό εκχερσώθηκε από το κοινωνικό έδαφος για να δεχτεί τη νέα σπορά της εξουσίας στη βάση της ετερόνομης ομογενοποίησης. Όλοι εναντίον όλων μπορούν πολύ πιο εύκολα να ενσωματωθούν, εφόσον έχουν ήδη υποβιβάσει τις αξίες τους (αυτές που καθόριζαν μέσω των κοινωνικών αντιθετικοτήτων τις κοινωνικές ανατροπές) σε ετοιμοπαράδοτες από το καθεστώς (που υπάρχει μόνο μέσω του μονοδιάστατου χαρακτήρα του) κοινές αξίες. Τις αξίες του αμετάβλητου, του αναλλοίωτου, του παντοτινού Υπάρχοντος.

7.
Η αποικιοποίηση της κοινωνικής ιστορικής μνήμης από την κυριαρχία (η λεηλασία της Ιστορίας και η επιλεκτική ανακατασκευή της) είναι απαραίτητη συνιστώσα της συναινετικής στρατηγικής. Η κουλτούρα του ιδιωτεύοντος ανθρώπου μπορεί να καλλιεργείται μόνο στο έδαφος του αιώνιου παρόντος. Η πανηγυρική ανακοίνωση για το Τέλος της Ιστορίας δεν στοχεύει τους γραφικούς ιστοριοδίφες αλλά σε κάθε εξεγερτική ιστορική αναφορά και σε κάθε ενεργητική μνήμη απελευθερωτικής εκτροπής ιστορικών στιγμών του παρελθόντος. Έτσι, χωρίς ιστορικότητα είναι πολύ πιο εύκολο οι εξεγερτικές προϋποθέσεις να υποκατασταθούν από την εμπορευματική κατοχή, την καταναλωτική φρενοβλάβεια.

8.
Όλοι οι μηχανισμοί της κοινωνικής χειραγώγησης και της διαμεσολάβησης, μέσα από τις δυνατότητες που παρέχει η ίδια η κοινοβουλευτική δημοκρατία, εξυπηρετούν τη διαδικασία της συναίνεσης. Από τις κεντρικές επιτροπές μέχρι τους περιφερόμενους οικολογούντες και από τους διευθυντές των δελτίων ειδήσεων έως τους ναρκισσευόμενους αιρετικούς των ποιοτικών τρίστηλων, δεν παράγεται τίποτε άλλο πέρα από τη σύγχυση μπροστά στις αφομοιωτικές δυνατότητες των δομών της κυριαρχίας. Ο Κόκκαλης συνεπής αναγνώστης του Τριάντη και ο Μπόμπολας του Βότση. Από την σιωπηλή υπόκλιση στο μεγαλείο και την αναγκαιότητα των "μεγάλων έργων" του εκσυγχρονισμού

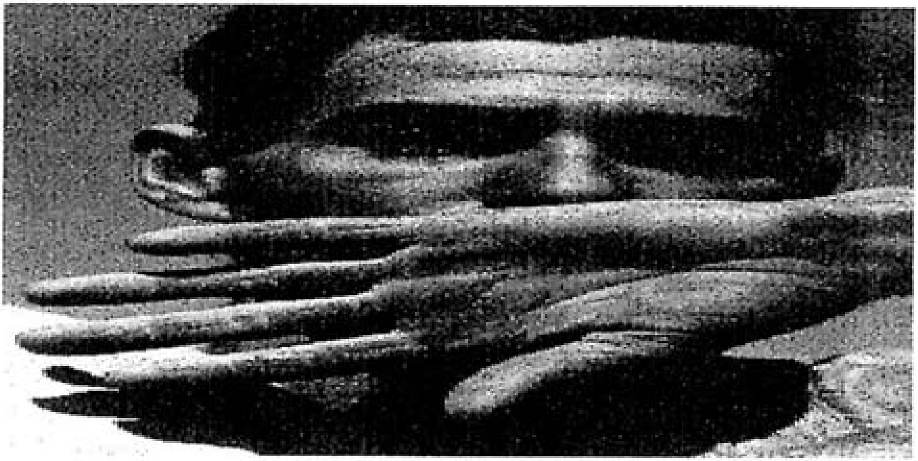
στην γραφική γκρίνια για τις αισθητικές παρεκτροπές και από την ξέχειλη υπεράσπιση των τούρκων απεργών πείνας στην ασυγκράτητη φετιχοποίηση των συνόρων. Οι διαμεσολαβητές δεν μπορούν παρά να προτάσσουν την "ρεαλιστική" πολιτική τους αποτελεσματικότητα, επιβεβαιώνοντας έτσι τη φιλοσοφία της ετερονομίας -της οποίας είναι οι εντεταλμένοι προαγωγοί. Και φροντίζουν να σπείρουν την ηττοπάθεια κάθε φορά που αρθρώνονται αποσπασματικές προοπτικές κοινωνικής αυτονομίας. Σύγχυση. Ηττοπάθεια. Αφομοίωση.

9.
Οι αριστερές υποστυλώσεις του συναινετικού σχεδίου δεν σταμάτησαν ποτέ όλη την τελευταία δεκαετία (χρονικό ορόσημο, αρχής γενομένης από την κατάρρευση του κρατικού καπιταλισμού) να διαφημίζουν την ματαιότητα. Η συνεχής αναφορά τους σε επερχόμενες γενικευμένες κοινωνικές ταραχές κάθε φορά που η κυριαρχία παρατάσσεται ένστολη ή με τη μορφή σκληρών νομοσχεδίων δεν έχει κανέναν άλλο λόγο πέρα από το ξόρκισμά τους. Οι νοσταλγοί του σταλινικού μεγαλείου, σε καταστάσεις "οργισμένου όχλου", πάντα παρατάσσουν τον κομματικό μηχανισμό για να ποδηγετήσουν κάθε ανεξέλεγκτη γενικευμένη κοινωνική οργή, προστατεύοντας με κάθε τρόπο τον Κρατικό ορθολογισμό. Τα μετα-αριστερά νεόφυτα, που ανακάλυψαν πρόσφατα τις ευέλικτες δυνατότητες των δημοκρατικών ελευθεριών, έχουν εμπειρία από την χειραγώγηση και την ιδεολογική καταστολή εξεγερτικών αποπειρών, "κατανοούν" πάντα το κοινωνικό δίκιο, προσπαθούν να το αποσυνδέσουν από την ιστορική του συνέχεια (με την επίκληση ενός κόσμου όπου όλα έχουν αλλάξει), γίνονται "σκληροί" με την "εξουσία" που πολλές φορές είναι υπόλογη στον θαυμαστό καινούργιο κόσμο και κακώς εκτρέπεται από τις καθαγιασμένες της δυνατότητες. Οι κοινωνικές ταραχές περνούν -ερήμην- από την αντιπολιτευτική κινδυνολογία στην κομματική αστυνόμευση για να απορριφθούν ως ματαιοπονία στην κοινωνική συνείδηση. Η κυριαρχική δημαγωγία δεν σταματά ποτέ να αρθρώνει και τα κατάλληλα επιχειρήματα για την καλλιέργεια του φόβου, αυτού του απαραίτητου συστατικού για την περιστολή των εξεγερτικών ευαισθησιών.

10.
Η ίδια ματαιότητα και η ίδια καλλιέργεια του φόβου εκπέμπεται και από τον μίζερο αριστερισμό, συνεισφέροντας στο συναινετικό σχέδιο, όχι ωστόσο με τα ίδια σημεία αναφοράς. Η ποσοτική τους συρρίκνωση καθιέρωσε τον σεχταρισμό στην πιο πρωταρχική του μορφή, αλλοιώνοντας -όχι μόνο την μαρξιστογενή επαφή τους με την πραγματικότητα αλλά και- τους πρακτικούς στόχους: το φάντασμα της μαζικότητας σε αντιδιαστολή με την σεχταριστική εμμονή στην ορθόδοξη "γραμμή". Τα θλιβερά εξωκοινοβουλευτικά "μέτωπα" που προτάσσονται για το ξεπέρασμα της μαζικότητας και η διεκδίκηση ριζοσπαστικών κοινωνικών υποκειμένων -"ψαρεύοντας" μέχρι και τις πρώτες

γραμμές των οδοφραγμάτων όταν χρειαστεί- προσθέτουν ακόμη περισσότερη επικινδυνότητα, πέραν των γενικών χειραγωγικών χειρισμών τους όταν αναφέρονται σε επίπεδα κεντρικής πολιτικής σκηνής. Κάθε προσπάθεια χειραγώγησης της εξεγερτικής ευαισθησίας γίνεται νερό πού κινεί το μύλο του συναινετικού σχεδίου.

11.
Η συναίνεση είναι ένας τρόπος επαν-άρθρωσης του συλλογικού με κυριαρχικούς όρους. Δεν περιορίζεται στο πεδίο της πολιτικής θέσμισης αλλά διαμορφώνει -και διαμορφώνεται (εφόσον στην αναπαραγωγή της κυριαρχίας συμμετέχει και η υπηκοποιημένη κοινωνία) από- μιαν ιδεολογία που δεσπόζει σε όλο το κοινωνικό θεσμικό πεδίο. Οι υπήκοοι αποζητούν μιαν κοινωνική συνοχή στη βάση της λατρείας του Υπάρχοντος.
Εκεί που πραγματώνεται η αθροιστική συνοχή ατομικών συμφερόντων.
Εκεί που κάθε απειλή προς το Υπάρχον προσδιορίζει κι έναν θανάσιμο εχθρό.

ΤΟ ΠΡΟΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΞΕΓΕΡΣΗΣ

1.
Οι μεταμοντέρνες ρητορείες γύρω από το τέλος των μεγάλων νοημάτων (των ουτοπιών δηλαδή) και το τέλος της Ιστορίας, δεν είναι παρά μεταφυσικοί εξορκισμοί του γνωστού ιστορικού "φαντάσματος" (όχι βέβαια όπως το φαντασίωνε ο Μαρξ και οι άξιοι επίγονοί του ως έρμαιο μιας οικονομικής νομοτέλειας) που ακόμη πλανάται και θέλει να πραγματώνεται πάνω και ενάντια στους κυριαρχικούς σχεδιασμούς. Αυτές οι ρητορείες -ευαγγέλιο των μηχανισμών χειραγώγησης- στοχεύουν στο να διαγράψουν όχι μόνο οποιαδήποτε συλλογική εξεγερτική μνήμη αλλά και να διαθλάσουν κάθε

ατομικό βίωμα, κάθε εμπειρία της ζωής και πραγματικότητας των υπηκόων. Δεν υπάρχει παρελθόν, δεν μπορεί να υπάρξει καμία μελλοντική προσδοκία του διαφορετικού, υπάρχει μόνο ένα διαρκές παρόν, αυθύπαρκτο, που πρέπει να βιώνεται ως αναγκαίο και αναπόφευκτο. Η ίδια όμως η ιστορική κίνηση των ατόμων και των κοινωνιών -με τους νόμους της, τις αποκλίσεις και τις ανατροπές τους- (η σύνθεση δηλαδή όλων των θεσμίσεων που παράγουν μέσα στα χρόνια οι κοινωνικές συγκρούσεις) αναδεικνύει ως πρωταρχική την αντίθεση μεταξύ κυρίαρχων και κυριαρχούμενων, μεταξύ της εξουσίας και της διεκδίκησης της ελευθερίας. Η Ιστορία δεν σταματά ποτέ γιατί διαρκώς το παρελθόν καθορίζει το παρόν και αυτό με τη σειρά του ξεδιπλώνει τις προοπτικές του μέλλοντος.

2.
Ωστόσο, ακόμα κι αν κανείς καταπιεσμένος -χωμένος μέσα σε μια υπαγορευμένη ιδιώτευση και ματαιοδοξία- δεν παίρνει στα σοβαρά το ενδεχόμενο του ξεσηκωμού του (και κατ' επέκταση ενός γενικευμένου κοινωνικού ξεσηκωμού) πρέπει να δει σοβαρά το πώς και πόσο η κυριαρχία οχυρώνεται και επιτίθεται σ' ένα τέτοιο ενδεχόμενο (οι πρόσφατοι νόμοι για τις διαδηλώσεις και την "τρομοκρατία" το εξηγούν ξεκάθαρα). Κι αυτό γιατί η αναδιαρθρωτική επίθεση κράτους και κεφαλαίου δεν μπορεί παρά να οδηγεί αναπόφευκτα σε μια ολοένα και βαθύτερη εξαθλίωση κοινωνικών ομάδων - που επίσης αναπόφευκτα θα αρθρώσουν τις αντιθετικές τους κινήσεις.

3.
Όσο κι αν -στη συντριπτική πλειονότητά τους- οι κοινωνικοί αγώνες αρθρώνουν αντιστάσεις αντιστρόφως ανάλογες ως προς την δυναμική των επιθέσεων που τους προκαλούν, αποτελούν ένα εν δυνάμει γόνιμο πεδίο όξυνσης του κοινωνικού ανταγωνισμού. Παρ' όλ' αυτά, η ενεργή και αλληλέγγυα συμμετοχή σ' αυτούς δεν μπορεί να καθορίζεται με σημείο αναφοράς την κοινωνική αποδοχή και μαζικότητα τους. Εφόσον βέβαια αυτά τα κριτήρια αποδοχής έχουν διαμορφωθεί όχι στη βάση μιας άμεσης και ζωντανής σχέσης αλλά από τους παραμορφωτικούς φακούς της κάθε είδους

διαμεσολάβησης. Η κριτική, η αμφισβήτηση και το άπλωμά τους -βασικές συνιστώσες μιας άμεσης και απελευθερωτικής επαφής- δεν μπορούν να σταματούν μπροστά σε λογικές "αποτελεσμάτων", ούτε να χάνονται μέσα στη μερικότητα των αιτημάτων. Η γνωστή σειρά αίτημα-αποτέλεσμα-μεταρρύθμιση τελειώνει πάντα στην επικύρωση ενός νομιμοποιημένου κυριαρχικού ελέγχου και επιβολής πάνω στην κοινωνία.

4.
Κι αυτό ακριβώς έρχεται να αναδείξει το εξεγερτικό πρόταγμα, την αναγκαιότητα δηλαδή των συνολικοποιημένων ανταπαντήσεων, που δεν θα κατακερματίζονται και ανακυκλώνονται σε μια διαρκή θέσμιση και επαναθέσμιση των ιεραρχικών δομών και των διαχωρισμών. Η διάχυση του προτάγματος της εξέγερσης στο κοινωνικό πεδίο δεν επικαλείται -άρα και δεν οριοθετεί ούτε θέλει να διεκπεραιώνει- αφηρημένες "λαϊκές βουλήσεις". Και είναι σ' αυτό ακριβώς το σημείο που διαφοροποιείται από τους μηχανισμούς χειραγώγησης (κόμματα, συνδικαλιστές, ΜΜΕ). Η άρθρωση της ολικής ανατροπής στη θέση της μερικοποιημένης δράσης, όχι μόνο επιτίθεται στις δομές των μηχανισμών διαμεσολάβησης, φέρνοντας στο προσκήνιο τις "ξεχασμένες" κοινωνικά άμεσες και αυτοοργανωμένες διαδικασίες. Αλλά ταυτόχρονα, τοποθετεί στο κέντρο της προοπτικής του τη γενικευμένη και ριζική πολιτισμική ανατροπή που διαμεσολαβείται από την καταστροφή κάθε εξουσίας.

5.
Η δράση ενάντια στο Υπάρχον δεν μπορεί να εγκλωβίζεται σε λογικές τακτικής ή πρωτοπορίας, γιατί είναι αυτές που θα αναπαράξουν -σημείο προς σημείο- τις καθηλώσεις και τ' "αυτονόητα" των δομών που αυτή η δράση θέλει να ακυρώσει. Ούτε μπορεί να πραγματώνεται ως ατομική ή μειοψηφική πράξη, γιατί χάνει το βασικό σημείο αναφοράς της. Αυτό το σημείο δηλαδή, που η ατομική προοπτική της απελευθέρωσης -έξω από καταναγκασμούς και διαχωρισμούς- συναντά, δίνει και μοιράζεται, εξελίσσεται και εξελίσσει την κοινωνική προοπτική απελευθέρωσης. Η διάχυση, η γενίκευση και η όξυνση των κοινωνικών συγκρούσεων είναι το ζητούμενο. Γι' αυτό και οι επιθετικές κινήσεις πρέπει διαρκώς να στρέφονται δυναμικά τόσο ενάντια στις όποιες ενσαρκώσεις της εξουσίας όσο και στη διαρκή κοινωνική κατάδειξη προοπτικών, επιλογών, σημείων και δυνατοτήτων που μπορούν να προκαλέσουν ρωγμές στα στεγανά της κυριαρχίας.

6.
Οι μικρές ατομικές καθημερινές απαντήσεις και συγκρούσεις, δεν μπορούν να περιοριστούν μόνο στα πλαίσια μιας προσωπικής στάσης. Η ρήξη με το οικογενειακό καθεστώς, το σαμποτάρισμα της σχολικής πλήξης, η άρνηση

του χακί εκβιασμού του στρατού, οι κοπάνες, οι λούφες, οι συγκρούσεις με τ' αφεντικά, η απαξίωση της λαμπρής καριέρας...Όλες αυτές οι καθημερινές απειθαρχίες συνιστούν έτσι κι αλλιώς μια αντισυμβατική προσωπική στάση που, ωστόσο, αν παραμείνει μόνο σ' αυτό, κινδυνεύει να είναι κουραστική μέσα στη μοναξιά και την ανακυκλώμενη αποτελεσματικότητα της, να γίνει "γραφική" και κοινωνικά "ακατανόητη", να αφομοιωθεί στο τέλος ως ένα ακόμη κρούσμα περιθωριακής "παθολογίας".
Η απειθαρχία, η αντισυμβατικότητα, η ανυπακοή πραγματώνουν την κοινωνική τους διαλεκτική όταν εντάσσονται σε μια συνολική ανατρεπτική δυναμική, συγκροτώντας παράλληλα και τη δική τους ιδιαίτερη πρόσληψη του εξεγερτικού λόγου.

7.
Το σύγχρονο κράτος ξεπερνώντας -κι όχι πάντα ή μόνο φαινομενικά- τους αγκυλωτικούς αναχρονισμούς του και τις ωμές παρεκτροπές του, έχει ανάγει σε επιστήμη την προώθηση της φιλοσοφίας της κοινωνικής συναίνεσης. Η εγχείριση πάνω στο σώμα του κοινωνικού ανταγωνισμού φροντίζει να είναι λεπτή και διακριτική (στο πλάι βέβαια στέκονται -για την περίπτωση "επιπλοκών"- πάντα ετοιμοπόλεμοι οι αναλόγως ενισχυμένοι κατασταλτικοί μηχανισμοί). Οι ρητορείες περί κοινωνίας των πολιτών, οι ψευδαισθήσεις του ενεργού-συμμέτοχου πολίτη, η ηθική του "πλουραλισμού, των ίσων ευκαιριών και της ελεύθερης επιλογής", έχουν κατορθώσει να προσδώσουν στους κυριαρχικούς μηχανισμούς, μια ολοένα αυξανόμενη δύναμη λείανσης και αφομοίωσης των κοινωνικών συγκρούσεων. Στην εποχή του τεχνολογιοκεντρικού πολιτισμού που σαρώνει τα "κλασσικά" μοντέλα όχι μόν παραγωγής αλλά και κοινωνικής οργάνωσης, στην εποχή της "κοινωνίας των πληροφοριών" όπου αυτές ανάγονται στο πρωταρχικό αντικείμενο παραγωγής (και που η "αϋλότητα"τους επαναδιαμορφώνει τους τρόπους και τους όρους της έννοιας της ιδιοκτησίας), στην εποχή πλέον της παγκοσμιοποιημένης αναδιάρθρωσης του πολιτικού και του κοινωνικού, τα αναλυτικά εργαλεία της σύγκρουσης είναι τραγικό λάθος να προσεγγίζουν την πραγματικότητα του Υπάρχοντος με όρους της προ-εκσυγχρονιστικής του περιόδου. Κι ούτε βέβαια να απαντάει με παλιές ή "νέες" οικονομοκεντρικές αναλύσεις του ταξικού ανταγωνισμού, που μέσα στη μερικότητα τους, νομοτελειακά αφομοιώθηκαν κι αφομοιώνονται από την κυριαρχία, αδυνατώντας να απαντήσουν στην ολικότητα και την αυτοϋπέρβαση που αυτή αρθρώνει σε κάθε χώρο και στιγμή μαζί με τους νέους κώδικες ηθικής και φιλοσοφίας που επιβάλλει.
Η εξέλιξη λοιπόν των δομών της κυριαρχίας δεν πρέπει να "οδηγεί" σε αναδιπλώσεις και υποχωρήσεις ή νοσταλγικές επικλήσεις κεκτημένων δικαιωμάτων. Αλλά ακριβώς το αντίθετο: στην επίταση της διερεύνησης νέων τρόπων όξυνσης του κοινωνικού ανταγωνισμού, που θα επικυρώνει με νέους

όρους την ιστορικότητα αυτής της σύγκρουσης.

9.

Αν κάτι γίνεται πλέον ξεκάθαρα αντιληπτό, είναι ότι το τέλος της ετερονομίας, της επιβολής, της αλλοτρίωσης, της πραγμοποίησης χρειάζεται την καταστροφή κάθε κυττάρου και δομής του εξουσιαστικού πολιτισμού. Η αναζήτηση του Όλου της Ελευθερίας θέτει με σαφήνεια τους όρους και στους σκοπούς της δράσης που την πραγματώνουν. Δεν μπορεί λοιπόν αυτή η δράση παρά να κινηθεί ενάντια στον υπερθεσμό του Κράτους, τον βηματοδότη κάθε προστακτικής και να χτυπήσει εκεί ακριβώς που τις συντάσσει -στον χώρο και στο χρόνο της καθημερινότητας. Να είναι παράλληλα αντιθεσμική, διαμορφώνοντας τους όρους της εκτροπής των θεσμών και να την πραγματώνει επιτιθέμενη σε κάθε τους μορφή -που επιβάλλει ένα κακέκτυπο υποκατάστατο των ατομικών και κοινωνικών αναγκών και που αυτό με τη σειρά του επανασυνθέτει την ιδεολογία της νομιμοποίησης των κρατικών επιβουλών. Να ακυρώνει τα σχέδια κατασκευής της κοινωνικής συναίνεσης, μιας συναίνεσης που εξορίζει κάθε έννοια του συλλογικού από το κοινωνικό πεδίο και διδάσκει την πιο βαθιά εμπέδωση των νοημάτων της υπακοής.

Να καταργεί κάθε μέθοδο και υλικότητα του θεάματος εμπορεύματος,της βιομηχανίας όχι πραγμάτων πλέον αλλά πραγμοποίησης σχέσεων, σκέψεων, επικοινωνίας, τοποθετώντας στη θέση κάθε αυταπάτης την αμεσότητα του βιώματος, στη θέση κάθε εικόνας και εικονοποιημένου ρόλου το "πρωτότυπο", το αδιαμεσολάβητο.

όταν το έδαφος υποχωρεί
τα ρόπαλα χτυπούν ανώφελα